

R O Z S U D O K

V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Sučanskej a sudcov JUDr. Emila Franciscyho a JUDr. Eleny Siebenstichovej, v exekučnej veci oprávneného **M., s.r.o.**, so sídlom v B., proti povinnej **J.**, bývajúcej v T. **o vymoženie 14.298,- Sk s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 3 Er 1540/2006, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota z 11. septembra 2006 č.k. 3 Er 1540/2006-16 a uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. novembra 2006 sp. zn. 13 CoE 88/2006, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky **z r u š u j e** uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. novembra 2006 sp. zn. 13 CoE 88/2006 a uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota z 11. septembra 2006 č.k. 3 Er 1540/2006-16; vec vracia Okresnému súde Rimavská Sobota na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Oprávnený podal 14. júla 2006 návrh na vykonanie exekúcie proti povinnej J. na základe exekučného titulu - platobného rozkazu Okresného súdu Rimavská Sobota z 26. októbra 2005 sp. zn. 2 Ro 1783/2005, ktorým bola povinná zaviazaná zaplatiť JUDr. M., správkyni konkurznej podstaty úpadcu D., a.s. v konkurze, so sídlom v B. do 15 dní od doručenia platobného rozkazu sumu 13.618,- Sk s príslušenstvom a trovy konania vo výške 3.298,- Sk. K návrhu oprávnený pripojil zmluvy o postúpení predmetnej pohľadávky uzavreté 16. marca 2006, na základe ktorých predmetná pohľadávka bola postúpená najskôr J. a neskôr

bola ním postúpená obchodnej spoločnosti M., s.r.o. Súdny exekútor Mgr. J. doručil 27. júla 2006 Okresnému súdu Rimavská Sobota žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Okresný súd Rimavská Sobota uznesením z 11. septembra 2006 č.k. 3 Er 1540/2006-16 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. V odôvodnení uviedol, že o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nebolo možné rozhodnúť z dôvodu, že nebol predložený návrh na pripustenie zmeny účastníka na strane oprávneného v zmysle § 37 ods. 3 Exekučného poriadku, preto s poukazom na ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku žiadosť zamietol.

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie oprávneného uznesením zo 14. novembra 2006 sp. zn. 13 CoE 88/2006 uznesenie okresného súdu potvrdil. Stotožnil sa so skutkovými zisteniami okresného súdu ako i s jeho právnym posúdením veci. Bol zhodného názoru ako prvostupňový súd, že ak dochádza k zmene účastníka pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie, ako tomu bolo v danom prípade, pre ďalší postup exekúcie sa v zmysle § 37 ods. 3 Exekučného poriadku okrem iného vyžaduje návrh na pripustenie zmeny účastníka, ktorý pripraví a predloží súdu na rozhodnutie o pripustení zmeny účastníka exekútor na základe oznámenia účastníka, ktorého prílohou je listina preukazujúca prevod alebo prechod práv alebo povinností. Bol toho názoru, že pre vykonanie exekúcie proti inému alebo v prospech iného než je uvedený v právoplatnom a vykonateľnom exekučnom titule, nepostačuje listina, i keď overená, pretože by dochádzalo k mimoprávnemu spôsobu exekúcie zásahom do právomocí súdu; iba súd môže rozhodnutím urobiť zásah do už právoplatného predchádzajúceho rozhodnutia súdu.

Oprávnený sa podnetom z 5. januára 2007 obrátil na generálneho prokurátora Slovenskej republiky so žiadosťou o podanie mimoriadneho dovolania proti uzneseniu súdu prvého stupňa, ktorým bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnutá, ako i proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo toto uznesenie potvrdené. Generálny prokurátor Slovenskej republiky podnetu vyhovel a uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. novembra 2006 sp. zn. 13 CoE 88/2006 a uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota z 11. septembra 2006 č.k. 3 Er 1540/2006-16 napadol mimoriadnym dovolaním, ktorým ich žiadal zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Podľa právneho názoru generálneho prokurátora spočívajú napadnuté rozhodnutia na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.), lebo v rozpore s § 37 ods. 3 veta prvá Exekučného poriadku nevyhoveli žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Mal

za to, že prechod práv alebo povinností z exekučného titulu, ktorý nastal pred začatím exekučného konania (pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie) upravuje Exekučný poriadok v prvej vete § 37 ods. 3 a prechod práv alebo povinností z exekučného titulu, ktorý nastal po začatí exekučného konania (po podaní návrhu na vykonanie exekúcie) upravuje Exekučný poriadok v druhej vete § 37 ods. 3. V prípade, ak prechod práva vyplývajúceho z exekučného titulu nastal pred začatím exekučného konania (pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie), musí oprávnený už súčasne s návrhom na vykonanie exekúcie preukázať prechod práva, pokiaľ tento nevyplýva priamo z právneho predpisu. Ak prechod práva vyplývajúceho z exekučného titulu nastal po začatí exekučného konania (po podaní návrhu na vykonanie exekúcie), musí oprávnený tieto skutočnosti písomne oznámiť exekútorovi a k oznámeniu doložiť listinu preukazujúcu tento prechod práva a až po tomto oznámení vzniká exekútorovi povinnosť podať na súd návrh na pripustenie zmeny účastníka. Nakoľko v danej veci k prechodu práva vyplývajúceho z exekučného titulu došlo pred začatím exekúcie a návrh na vykonanie exekúcie podával ako oprávnený M., s.r.o., ktorý súčasne s návrhom preukázal listinami (zmluvami o postúpení pohľadávok zo 16. marca 2006) prechod práva na neho, exekútorovi nevznikla povinnosť podať návrh na pripustenie zmeny účastníka exekučného konania, keďže z procesného hľadiska ku zmene účastníka konania nedošlo.

Oprávnený vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu sa v celom rozsahu stotožnil s právnym názorom generálneho prokurátora Slovenskej republiky a žiadal mu vyhovieť.

Povinná vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu uviedla, že sa bude snažiť svoj dlh zaplatiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas (§ 243g O.s.p.) generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243e ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutia súdov v rozsahu podľa § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie bolo podané dôvodne.

Mimoriadne dovolanie ako dovolací dôvod uvádza, že napadnuté uznesenia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu

právnou normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa § 36 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) exekučné konanie sa začína na návrh (ods. 1). Exekučné konanie sa začína dňom, v ktorom bol exekútorovi doručený návrh na vykonanie exekúcie. Exekútor však môže začať vykonávať exekúciu až udelením poverenia súdu na jej vykonanie (§ 44) [ods. 2].

Proti inému než tomu, kto je v rozhodnutí označený ako povinný, alebo v prospech iného než toho, kto je v rozhodnutí označený ako oprávnený, možno vykonať exekúciu, len ak sa preukázalo, že naňho prešla povinnosť alebo právo z exekučného titulu podľa § 41. Ak nastanú skutočnosti, na ktorých základe dochádza k prevodu alebo prechodu práv a povinností vyplývajúcich z exekučného titulu, sú účastníci konania povinní bez zbytočného odkladu písomne oznámiť tieto skutočnosti exekútorovi. Oznámenie musí byť doložené listinou preukazujúcou prevod alebo prechod práv alebo povinností. Návrh na pripustenie zmeny účastníkov konania je exekútor povinný súdu doručiť v lehote 14 dní odo dňa, keď sa o týchto skutočnostiach dozvedel. Súd rozhodne do 60 dní od doručenia návrhu uznesením. Rozhodnutie sa doručí exekútorovi, oprávnenému a povinnému, ktorí sú označení v exekučnom titule, a tomu účastníkovi, na ktorého právo alebo povinnosť prešla (§ 37 ods. 3 Exekučného poriadku).

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zhodne s názorom generálneho prokurátora uvedeným v mimoriadnom dovolaní má za to, že prechod práva alebo povinnosti

z exekučného titulu, ktorý nastal pred začatím exekučného konania, je upravený v § 37 ods. 3 veta prvá Exekučného poriadku, a že veta druhá tohto ustanovenia sa vzťahuje na prípad, keď k prechodu práva alebo povinnosti dochádza po začatí exekučného konania.

Ustanovenie § 37 ods. 3 Exekučného poriadku obsahuje výnimku zo zásady, že exekúciu možno vykonať iba na základe návrhu toho, kto je vo vykonateľnom rozhodnutí, ktoré je exekučným titulom, označený ako oprávnený, resp. ako povinný. K prechodu práva alebo povinnosti vyplývajúcich z exekučného titulu na iné subjekty môže dôjsť univerzálnou alebo singulárnou sukcesiou a časovo sa tak môže stať pred začatím exekučného konania alebo po jeho začatí, pričom čas, kedy k prechodu práva alebo povinnosti vyplývajúcich z exekučného titulu došlo, je rozhodujúci z hľadiska aplikácie prvej alebo druhej vety uvedeného zákonného ustanovenia. Aplikácia ustanovenia § 37 ods. 3 vety prvej Exekučného poriadku prichádza do úvahy v prípadoch, keď k prechodu práva alebo povinnosti došlo pred začatím exekučného konania (§ 36 ods. 2 Exekučného poriadku) a aplikácia druhej vety tohto ustanovenia vtedy, keď prechod práva alebo povinnosti nastal po začatí exekučného konania. V prípade, že k prechodu práva alebo povinnosti došlo pred začatím exekučného konania, je povinnosťou oprávneného už pri podaní návrhu na vykonanie exekúcie preukázať, že naňho prešlo právo alebo na iného povinnosť z exekučného titulu, pokiaľ prechod nenastal priamo na základe zákona. Za situácie, že k prechodu práva alebo povinnosti z exekučného titulu došlo po začatí exekučného konania (§ 36 ods. 2 Exekučného poriadku), účastník exekučného konania (pôvodný účastník) má povinnosť bez zbytočného odkladu písomne oznámiť túto skutočnosť exekútorovi, pričom k oznámeniu je potrebné doložiť listinu preukazujúcu prechod práva alebo povinnosti. Na základe tohto oznámenia vzniká exekútorovi povinnosť v stanovenej lehote doručiť súdu návrh na pripustenie zmeny účastníka, ktorý rozhodne o pripustení alebo nepripustení zmeny účastníka na strane oprávneného alebo povinného.

V danej veci k prechodu práva z exekučného titulu, ktorým bol platobný rozkaz Okresného súdu Rimavská Sobota z 26. októbra 2005 sp. zn. 2 Ro 1783/2005 (právoplatný a vykonateľný dňom 26. januára 2006) došlo pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie (návrh podaný 14. júla 2006) na základe zmlúv o postúpení pohľadávky uzavretých 16. marca 2006 medzi JUDr. M., správkyňou konkurznej podstaty úpadcu D., a.s. v konkurze, so sídlom v B., IČO X. ako postupcom a J. ako postupníkom a medzi J. ako postupcom a M., s.r.o., so sídlom v N., IČO X. ako postupníkom (oprávneným v tomto exekučnom konaní). Prechod práv z uvedeného exekučného titulu oprávnený preukázal vyššie uvedenými zmluvami o postúpení pohľadávky, ktoré boli súčasťou návrhu na vykonanie exekúcie.

Z vyššie uvedených dôvodov bolo preto potrebné pri preskúmaní žiadosti súdneho exekútora Mgr. J. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vychádzať z toho, že súdny exekútor nebol povinný podať návrh na pripustenie zmeny účastníka na strane oprávneného, nakoľko táto povinnosť mu z ustanovenia § 37 ods. 3 vety prvej Exekučného poriadku, ktoré treba na daný prípad aplikovať, nevyplývala. Pokiaľ teda súd prvého stupňa pre nesplnenie si tejto povinnosti zo strany exekútora žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol a odvolací súd toto rozhodnutie potvrdil, rozhodnutia súdov nie sú vecne správne; sú založené na nesprávnom právnom posúdení veci. Generálny prokurátor Slovenskej republiky preto dôvodne podal mimoriadne dovolanie podľa § 243e O.s.p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p., keďže to vyžadovala ochrana práv a zákonom chránených záujmov účastníka konania a túto nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. novembra 2006 sp. zn. 13 CoE 88/2006 ako i uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota z 11. septembra 2006 č.k. 3 Er 1540/2006-16 a vec vrátil Okresnému súdu Rimavská Sobota na ďalšie konanie (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243b ods. 2 O.s.p.), v ktorom bude právny názor dovolacieho súdu vyslovený v tomto rozhodnutí pre tento súd záväzný.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znovu o trovách pôvodného ako i dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. februára 2008

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: